

Коментарі

Київського національного університету імені Тараса Шевченка на проект експертного висновку галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньо-наукової програми 37131 Географія рівень вищої освіти: Доктор філософії, спеціальність 106 – Географія

Ми щиро вдячні експертній групі за високопрофесійний та неупереджений підхід до оцінки даної ОП, проте деякі зауваження потребують коментарів.

Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ЕГ</p> <p>Слабкими сторонами ОНП є те, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання не завжди визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Це було встановлено упродовж онлайн зустрічі 7 на якій роботодавці зазначили про наявність зв'язку із ЗВО, проте часткове врахування їхніх пропозицій при обговоренні та перегляді ОНП. Зокрема директор Інституту географії НАН України Маруняк Є.О. звернула увагу присутніх на тому, що пропонувала ввести до переліку вибіркових дисциплін, яка б повноцінно висвітлювала такий пріоритетний напрям як «збалансований розвиток людства...», СНС відділу економічних проблем водокористування ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України Мандзик В.М. звернув увагу присутніх на те, що раніше пропонував посилити прикладну складову ОК ОНП унаслідок введення до вибіркових дисциплін «методів аналізу великих масивів даних» тощо. ЕГ виявлено, що упродовж функціонування даної ОНП, відбулося оновлення тільки НП (грудень, 2020 р.), водночас ОНП істотно не оновлювалася упродовж двох останніх років.</p>	<p>Із зауваженнями погоджуємось частково</p> <p>Приведені пропозиції щодо введення дисциплін звичайно є обґрунтованими та доцільними. Проте частий перегляд програми, а особливо до моменту її повної реалізації, не може бути доцільним та єдино вірним. До того ж вибірковий блок компонентів передбачає вибір дисциплін надто близьких за змістом. Зокрема пропонується дисципліна «збалансований розвиток людства...» чітко корелюється з уже впровадженою у вибірковому блоці ВБ1 дисципліною «Глобальні проблеми людства та сталий розвиток». Так само на вибір здобувачів представлена дисципліна блоку ВБ 1 «Інтелектуальні обчислення та аналіз даних» замість пропонуваної «методи аналізу великих масивів даних».</p> <p>Істотне оновлення програми може бути доцільним та раціональним за умови повного проходження навчання здобувачами за даною ОП. Натомість постійна зміна ОП матиме гарантованим наслідком погіршення якості підготовки. Практика європейських університетів зазвичай передбачає не менш як 3-5 річний період реалізації програми до внесення до неї змін (гнучкість ОП досягається шляхом оновлення ОК програми).</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ЕГ</p>	<p>Із зауваженнями погоджуємось частково</p>

<p>Недоліки, що є несуттєвими та слабкі сторони: невідповідність окремих моментів освітнього процесу (час вибору дисциплін на 2 рік навчання, читання лекцій і розробка курсів аспірантами, виділення часу для усіх форм підсумкової атестації) локальним нормативним документам;</p> <p>здобуття глибинних знань із спеціальності повноцінно не реалізується в ОП за рахунок обов'язкової частини НП (мова не йде про вузькоспеціалізовані знання); окремі компетентності (ФК4) та ПРН3, ПРН4 досягаються виключно за рахунок вибіркового освітніх компонентів;</p> <p>За комплексним іспитом як формою підсумкової атестації не визначені в ОП ЗК, ФК, ПРН і час (у кредитах ЄКТС) для підготовки здобувачів до нього;</p> <p>фахові компетентності, представлені за спеціалізаціями в ОП, не відображають сучасних тенденцій формування НП;</p>	<p>Порядок вибору студентами навчальних дисциплін чітко визначений п.3 Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін.</p> <p>ФК-3 передбачає вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі ... та брати участь у міжнародній науковій кооперації. Досягнення даної ФК реалізується за рахунок ОК 1, ОК 2, ОК 3 та ОК 5, що видно з таблиці відповідності опису ОП.</p> <p>ПРН 3. Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань досягається в тому числі й за рахунок ОК 3.</p> <p>Зауваження щодо комплексного іспиту абсолютно незрозуміле і дивне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) процедура проведення комплексного іспиту не передбачає здобуття нових загальних чи фахових компетентностей (і відповідних їм результатів навчання). 2) Процес перевірки (атестації) не може бути одночасно і процесом набуття навичок, які перевіряються. 3) Програма комплексного іспиту за програмою підготовки сформована на основі визначеного в Освітній програмі переліку загальнопрофесійних і спеціалізовано-професійних компетентностей, що сформульовані у термінах результатів навчання. Таким чином, внесення комплексного іспиту за програмою підготовки до переліку освітніх компонент і виділення кредитів на підготовку та його проведення нічим не може бути виправдане. Форми контролю не мають і не можуть мати власного виміру в кредитах ЄКТС.
--	---

<p>проведенню асистентської педагогічної практики не передусе відповідна теоретична підготовка; слабка співпраця з роботодавцями та випускниками у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки.</p>	<p>Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2020 рік), введене в дію наказом ректора від 28.05.2020 №162-34, чітко визначає мету та завдання педагогічної практики.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ЕГ Програма комплексного підсумкового іспиту створює нерівні можливості для здобувачів, які вступають на дану ОНП з інших спеціальностей. Рекомендується посилити підготовку аспірантів до комплексного підсумкового іспиту.</p>	<p>Із зауваженням категорично не згодні</p> <p>1) Програма комплексного підсумкового іспиту має єдині критерії оцінювання для усіх здобувачів освіти за даною ОП. 2) Надана здобувачам освіти можливість перехресного вступу (і за другим і за третім рівнями вищої освіти) передбачає що здобувач самостійно опанує результати навчання які визначаються стандартом вищої освіти попереднього рівня – інакше і бути не може.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ЕГ</p> <p>Слабкі сторони: продемонстрована і зазначена у СО матеріально-технічна база є дещо застарілою, відсутнє на ГФ планування оновлення матеріально-технічної бази, відсутність опитування аспірантів щодо їх інтересів та потреб; відносна непоінформованість аспірантів щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій, здебільшого узагальнена процедура врегулювання конфліктних ситуацій.</p>	<p>Із зауваженнями погоджуємось частково</p> <p>Для виявлення і врахування потреб здобувачів в Університеті системно (один раз на рік) проводяться соціологічні опитування, результати яких аналізуються засіданнях на рівні Університету та структурних підрозділів й оприлюднюються (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya).</p> <p>За ОП третього освітньо-наукового ступеня (доктор філософії) додатково передбачено узагальнення потреб та інтересів здобувачів за результатами їх навчання. Така робота здійснюється регулярно Відділом підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів КНУТШ а її результати оприлюднюються на офіційних сайтах підрозділів</p>

(http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/aspir_doc/Zvit_doslid_PhD_prog_2020.pdf).

Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних працівників системно проводить роз'яснювальну роботу серед здобувачів у форматі циклу семінарів для здобувачів «Абетка для аспірантів» (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/abetka-dlya-aspirantiv>), де вони можуть бути поінформованими щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій чи інших питань